

Bendrai finansuojama
Europos Sąjungos

“Tiesiog bandykite, visada galite grįžti atgal, bet greičiausiai judėsite į priekį”

Karmen Koren
Slovėnija

Ši istorija buvo parengta projekto
„SkillsXcellerate: Verslumas – kelias jaunimui į nepriklausomybę“ rėmuose.
Ši medžiaga yra dalis WP2 A2 Gerosios praktikos

SkillsXcellerate

Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreiškiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos (EACEA) požiūrį ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikoma už juos atsakinga.

Projekto Nr.: 2023-2-SE02-KA220-YOU-000171087

KAIP IR KADA KARMEN PRADĖJO SAVO VERSLĄ

Karmen buvo 28-eri, kai įkūrė savo įmonę „Reinkarmika“, tvarių drabužių prekės ženklą, ir atidarė parduotuvę, kurioje prekiaujama vintažiniais ir perdirbtais drabužiais bei kitų Slovėnijos gamintojų rankų darbo gaminiais. Jos susižavėjimas drabužiais prasidėjo dar vaikystėje ir augant vis didėjo. Tai paskatino ją studijuoti Liublianos dizaino koledže, vėliau ji dalyvavo Liublianos mados savaitėje, o jos drabužiai net buvo demonstruojami Niujorko mados savaitėje. Būdama kostiumų dailininkės asistentė, ji dirbo įvairiose reklamų, televizijos laidų ir filmų dekoracijose. Nors darbas jai labai patiko, ji jautė, kad tai nėra tai, kuo ji norėtų užsiimti visą likusį gyvenimą. Vieną dieną jai šovė į galvą mintis: ji nusprendė atidaryti savo vintažinę parduotuvę, kurioje galėtų siuvinėti, ką tik nori, ir parodyti visus tuos gražius daiktus, kuriuos per daugelį metų surinko ir kurie užėmė visą vietą jos namuose. Ji pasekė savo jausmais, persikėlė iš Slovėnijos sostinės Liublianos į gimtąjį kaimą ir netoliese esančiame mažame Kobarido miestelyje atidarė vintažinę parduotuvę. Ji neturėjo didelių santaupų verslui pradėti, tačiau sužinojo, kad yra iniciatyva, skirta verslą pradedančioms ir universitetinį išsilavinimą turinčioms moterims. Taigi ji pateikė paraišką ir buvo priimta. Pinigai ir verslo pagrindų mokymai, kuriuos ji gavo per šiuos kursus, padėjo jai padengti pradines verslo pradžios išlaidas.

KAIP KARMEN PLĖTOJO SAVO VERSLĄ

Parduotuvės atidarymo dieną daug jos draugų ir šeimos narių atėjo pasižiūrėti, ką ji padarė su išsinuomota vieta, ir nusprendė paversti ją savo studija ir parduotuve. Pirmąją dieną ji pardavė nemažai daiktų ir labai džiaugėsi, bet paskui atėjo kitos dienos ir savaitės, kai pirkėjų beveik nebuvo ir ji galėjo tik pasvajoti apie pirmosios dienos pajamas. Tačiau ji nė sekundės neabejojo ir nemanė pasiduoti. Netrukus ji išsiaiškino, kad savo kūriniais - marškinėlius - pardavinėja per pigiai; manė, kad kaina tinkama, nes naudojo tik senų audinių likučius ir tai turėtų atsispindėti kainoje. Ji nepagalvojo apie savo darbo vertę; kai tik apie tai pagalvojo, nutiko juokingas dalykas - žmonės daug labiau susidomėjo šių, brangesnių marškinėlių pirkimu. Netrukus ji išmoko svarbią pamoką, kuri liko jai iki šiol: reikia vertinti save.

Trejus metus ji dirbo savo parduotuvėje nuo 9 iki 21 val. ir džiaugėsi turėdama savo vietą, kurioje galėjo siūti, susitikti su įdomiais žmonėmis ir pardavinėti vintažinius drabužius. Nors reikalai ėmė gerėti, pajamos vis dar nebuvo didelės. Žiemą ji kas mėnesį išleisdavo, kaip atrodė, nedidelį turtą šildymui ir kitoms išlaidoms, kurias reikėjo apmokėti kiekvieną mėnesį. Ir tada nutiko kai kas, kas paveikė Karmen finansinę padėtį - buvo pavogta jos piniginė. Kartu su visais joje laikomais nostalgiais daiktais buvo pavogti ir jos pinigai, skirti kito mėnesio mokėjimams už verslą. Nors dėl šio įvykio Karmen nuliūdo ir susirūpino, kaip išgyventi ateinančius mėnesius, ji neleido jam jos nuliūdinti. Ji priėmė tai kaip iššūkį, pasirinko rankoves ir ėmė savo parduotuvėje remontuoti drabužius - to ji visada vengė - ir netrukus uždirbo pakankamai, kad padengtų nuostolius. Kitas dalykas, kurio ji gana atsisakė, buvo dalyvavimas socialiniuose tinkluose (pavyzdžiui, FB ir „Instagram“), ypač mintis filmuoti save jai nepatiko. Per vienus iš mokymų, kuriuose ji dalyvavo (kaip verslo konkurso „Versloji Primorska“ dalis), buvo pasakyta, kad ši dalis gali būti labai svarbi verslininkams. Taigi, ji pabandė tai daryti, rado būdą, kuris jai buvo patogus, ir po pradinių dvejonų tapo labai įgudusi šiuo aspektu. Ji pasiekė platesnę aprėptį ir įgijo daug didesnę pripažinimą dalyvaudama tinkle, o tai padėjo jai parduoti daugiau prekių. Tai, ko ji iš pradžių labai atsisakė, pasirodė labai svarbu jos verslui, ir ji buvo pakankamai lanksti, kad tai išbandytų.

KOKIE YRA KARMEN PLANAI ATEIČIAI

Ateityje Karmen svarsto apie tam tikrus pokyčius ir turi keletą idėjų, kaip papildyti savo verslą. Ji galvoja siūlyti siuvimo kursus, kurių metu dalyviai galėtų rinktis kokybiškus drabužius, kuriuos Karmen turi, bet kurie neatitinka jos stiliaus, ir perkurti juos pagal savo skonį. Ji taip pat galvoja įdarbinti dar vieną darbuotoją, nes parduotuvė tapo gana užimta, ypač vasarą. Ji taip pat galvoja parašyti knygą, kurioje būtų aprašyta daugybė keistų, bet nuostabių susitikimų, nutikusių jos parduotuvėje per visus tuos metus, ir jau turi pasiūlymą iš leidyklos. Ji taip pat labai palaiko žmones, nusprendusius eiti verslumo keliu, ir visada noriai dalijasi savo žiniomis ir patirtimi su kitais.

KOKIE KARMEN PASIŪLYMAI JAUNIEMS ŽMONĖMS, NORINTIEMS PRADĖTI SAVO VERSLĄ

Jei Karmen galėtų keliauti laiku, ji būtų pasirinkusi tą patį kelią, tik greičiau. Ji labai rekomenduoja šią patirtį kitiems, nes, pasak jos, jei iš savo hobiau padarysite darbą, visada norėsite eiti į darbą. Ir tęsia, kad dėl to, jog tai yra jūsų verslas, esate priklausomas tik nuo savęs, todėl esate laisvesnis, be to, kadangi darote tai, kas jums patinka, savo darbe randate daugiau prasmės. Yra dvi dorybės, kurias, jos nuomone, verta pabrėžti, jei nori tapti verslininku: pirmoji dorybė - atkaklumas (jos nuomone, prieš pasiduodant reikėtų atkakliai dirbti bent dvejus metus), o antroji - savimotyvacija. Ji turi du patarimus jauniems žmonėms, kurie svarsto galimybę pradėti savo verslą: pirmasis iš jų skamba taip: „Tiesiog pabandykite, visada galite grįžti atgal. Bet tikriausiai judėsite į priekį“ ir panašus posakis: „Mes labiau apgailestaujame dėl to, ko nepadarėme, nei dėl to, ką padarėme“.

Nuotraukų šaltiniai: visos nuotraukos, panaudotos šioje istorijoje, yra iš asmeninio Karmen archyvo.

Linkime sėkmės **Karmen!**

Jei norite sužinoti daugiau informacijos apie Karmen verslą arba susisiekti su ja, prašome rašyti

El. paštu: karmen@reinkarmika.com

FB: <https://www.facebook.com/reinkarmika>

Instagram: <https://www.instagram.com/reinkarmika/>

Pinterest: <https://www.pinterest.com/reinkarmika/>

Ar TikTok: <https://www.tiktok.com/@reinkarmika?>

Visam turiniui taikoma CC BY-ND-SA 4.0 licencija